

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jitky Denemarkové a soudkyň Mgr. Patricie Adamičkové a JUDr. PhDr. Aleny Novotné, Ph.D. v právní věci

žalobce: **P. S.**, narozený dne xxx
bytem xxx, xxx

proti
žalované: **ČR - Ministerstvo vnitra**, IČO 00007064
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o 25 086,57 Kč, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 22. září 2021, č. j. 8 C 191/2021 – 68,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výroku o věci samé II. a ve výroku o nákladech řízení III. **potvrzuje**.
- II. Žalobce **je povinen** zaplatit žalované na nákladech odvolacího řízení 300 Kč, a to do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem ze dne 22. 9. 2021 soud I. stupně zastavil řízení podle § 96 odst. 1 a 2 o. s. ř. co do částky 1 157,67 Kč z důvodu zpětvzetí žaloby žalobcem za souhlasu žalované se zpětvzetím žaloby (I.), žalobu zamítl co do zaplacení částky 23 929 Kč (II.) a žalobci uložil povinnost zaplatit žalované na nákladech řízení 600 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (III.).

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Horáčková.

2. Rozhodl tak o žalobě, kterou se žalobce domáhal původně zaplacení částky 25 086,57 Kč s odůvodněním, že žalobci v důsledku opatření vlády vyhlášeným v nouzovém stavu (usnesení vlády ČR z 12. 3. 2020, č. 194) vznikla žalobci škoda, neboť žalobce pozval svého kamaráda žijícího v Angole pana B. F. do ČR, zaplatil mu letenky, které stornoval, peníze za letenku vráceny žalobci nebyly; dále vynaložil náklady na překlady listin nezbytných k poskytnutí víza pro jeho přítele za účelem získání možnosti vstupu do Schengenského prostoru.
3. Žalovaná navrhovala zamítnutí žaloby z důvodu nesplnění odpovědnostních předpokladů státu za tvrzenou škodu. Pokud na jaře 2020 byl v České republice prokázán výskyt koronaviru SARS CoV-2, který se šířil i v jiných státech, vyhlásila vláda s ohledem na možné dopady na zdraví obyvatelstva 12. 3. 2020 usnesením č. 194 nouzový stav na dobu 30 dnů, tj. od 14:00 hodin 12. 3. 2020, tento byl prodloužen do 17. 5. 2020; vláda v návaznosti na vyhlášení nouzového stavu vydala řadu krizových opatření na využití zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, mimo jiné vydala opatření o zákazu vstupu cizinců na území ČR (se stanovenými výjimkami) tato opatření platila od 13. 3. 2020 do 10. 5. 2020. Pokud žalobce tvrdí, že má nárok na náhradu škody, nejsou splněny odpovědnostní předpoklady jak podle zákona 82/1998 Sb. (z titulu nesprávného úředního postupu či nezákonného rozhodnutí), stejně tak ani dle zákona č. 240/2000 Sb. (dále jen KZ – poznámka odvolacího soudu). Žalovaná odkazovala na argumentaci Ústavního soudu, podle které krizová opatření, kterými měla být údajně žalobci způsobena škoda, byla vládou adresována obecnému okruhu adresátů s celostátní působností, když opatření měla materiálně charakter právního předpisu, bylo přitom nezbytné rozlišování právní povahy krizových opatření z hlediska tvrzené odpovědnosti státu ve smyslu § 36 KZ; podle citovaného ustanovení náhrada škody cílí pouze na škody vzniklé jednotlivcům v důsledku krizových opatření, které mají individuální povahu, nejedná se o věcnou škodu v podobě zničení či ztráty věci, v daném případě mezi škodou tvrzenou žalobcem a krizovými opatřeními nebyla ani dána příčinná souvislost, kromě jiného si žalobce tvrzený ušlý zisk případně způsobil sám; z těchto důvodů je dle žalované vyloučena její odpovědnost; rovněž žalovaná poukazovala na výklad uvedeného předpisu s ohledem na rozumný úmysl zákonodárce; dle judikatury Nejvyššího soudu ČR škoda způsobená právními předpisy vlády (byť by byly shledány nezákonnými) není nahraditelnou škodou, jedná se o nesprávný úřední postup. Kromě jiného žalobce neprokázal, že by skutečně uhradil částku 19 611 Kč za letenky, faktura na tuto částku z 21. 1. 2020 zní na pana F. (nikoliv na osobu žalobce) žalobce neprokázal, že by mu svědčila pohledávka za poskytovatelem zprostředkovatelských služeb; kromě jiného se jednalo o letenky na trasy mezi městy Luanda (Angola) – Lisabon (Portugalsko) – Vídeň (Rakousko) a zpět Vídeň (Rakousko) – Faro (Portugalsko) – Lisabon (Portugalsko) – Luanda (Angola), nejedná se ani o místo příletu či odletu v ČR, žalobce tvrdí, že nemohla proběhnout předemtná návštěva v důsledku krizových opatření, příčinou vzniku škody případně bylo svobodné rozhodnutí žalobce odstoupit od již uzavřené smlouvy o zprostředkování letenek s příslušným poskytovatelem, kdy žádné z krizových opatření neukládalo žalobci vracet již zakoupené letenky; případnou škodu si dle žalované tak žalobce způsobil sám (dle Všeobecných obchodních podmínek zprostředkovatele – společnosti Kiwi.com je přitom umožněno zákazníkům změnit let se započtením plné výše kupní ceny letenek předchozích, požádá-li o to zákazník alespoň 48 hodin před termínem příslušného letu). Požadavek na náhradu škody není důvodný ani v souvislosti s provedením překladu.
4. Soud I. stupně po blíže provedeném dokazování listinami skutkově uzavřel, že žalobce objednal letenku na jméno svého přítele B. F. prostřednictvím zprostředkovatele Kiwi.com, let se měl uskutečnit 22. 3. 2020 z Luandy přes Lisabon do Vídně, zpět 19. 4. 2020 z Vídně přes Faro do Luandy, jako zákazník je na letence uveden B. F., cena letenky činila 19 611,57 Kč, část platby 1 157,67 Kč byla refundována 3. 9. 2020 opět na jméno zákazníka B. F.; dle výpisu z účtů žalobce tlumočnick Mgr. K. přiložil výpis z účtu žalobce, fakturu za elektřinu a záznam z nahlížení do katastru nemovitostí a žalobci vyúčtoval částku 5 475 Kč za překlad čeština -portugalština; dle

fotokopie pasu na jméno F. B. bylo tomuto občanu Angoly poskytnuto vízum do Schengenu na období od 22. 3. do 3. 5. 2020.

5. Soud I. stupně po citaci ustanovení § 36 ve spojení s § 6 a 8 zákona č. 240/2000 Sb. a nálezu Ústavního soudu ČR (Pl. ÚS 8/20 ve spojení s čl. 87 odst. 1 písm. b) Ústavy ČR a § 64 odst. 2 zákona o Ústavním soudu (spolu s nálezem Pl. ÚS 7/2020) a nařízení vlády č. 194 ze dne 12. 3. 2020 a č. 274 z 23. 3. 2020 neshledal naplnění odpovědnostních předpokladů státu za tvrzenou škodu. Ve smyslu judikatury Ústavního soudu tak usnesení vlády o vyhlášení nouzového stavu neshledal opatřením obecné povahy, nelze jej považovat za jiný právní předpis ve smyslu čl. 87 odst. 1 písm. b) Ústavy nebo § 64 odst. 2 zákona o Ústavním soudu; jedná se ad hoc rozhodnutí Ústavního soudu, tedy individuálního případu mimořádné situace (nejde o žádné opakující se pravidlo), samotné rozhodnutí vlády o vyhlášení nouzového stavu nemá právně normativní obsah; jedná se o „akt vládní“, který podléhá kontrole demokraticky zvoleného orgánu – Poslaneckou sněmovnou; napadené krizové opatření se přitom vztahuje na celé území ČR, věcný rozsah regulace se vztahuje na blíže neurčený počet osob, a to na určité časové období. Odvolací soud se tak ztotožnil s argumentací žalované v tom směru, že citované ustanovení nezakládá odpovědnost státu za škodu vzniklou (samotným) přijetím předmětných krizových opatření, neboť ty samy mají právní povahu obecně závazného právního aktu, jsou pramenem obecné právní regulace, dopadající na neurčitý a individuálně neurčený okruh osob, kterým stanoví právní povinnosti; stát nenese v obecné rovině odpovědnost za normotvorbu a za újmu vzniklou osobám tím, že plní právní povinnosti založené právním předpisem; taková odpovědnost státu nevyplývá z žádného právního předpisu a nebyla dovozena ani judikaturou; v intencích ustanovení § 36 KZ stát odpovídá pouze za škodu při provádění konkrétních krizových opatření, která mají individuální povahu a jsou zaměřena vůči konkrétní právnické nebo fyzické osobě, jak vyplývá ohledně i ze smyslu zákona, kdy záměrem bylo odškodňovat pouze výjimečné případy škod vzniklých přímo při činnosti složek státu provádějících krizová opatření, například poskytnutí věcných prostředků či při cvičeních dle krizového zákona (obdobný závěr lze dovodit i z důvodové zprávy ke krizovému zákonu). Soud I. stupně neshledal naplnění odpovědnostních předpokladů ani dle zákona č. 82/1998 Sb. a ani ve smyslu obecných ustanovení zákona č. 89/2012 Sb., užití těchto předpisů je právě vyloučeno ustanovením krizového zákona; odpovědnost státu nelze dovodit ani z přímé aplikace norem práva ústavního – Listiny základních práv a svobod upravujících právo na ochranu majetku. I za předpokladu, že by bylo možno dospět k závěru o odpovědnosti státu za vzniklou škodu, neshledal soud I. stupně nárok žalobce opodstatněným, a to s ohledem na nedostatek aktivní legitimace. Žalobce sám nevyužil letu v důsledku storna letenky, nevyužil víza, které by bylo uděleno jemu, touto osobou podle provedených důkazů (přepravní smlouvy i uděleného víza) měl být F. B., nebyl prokázán důvod úhrady případné ceny letenky či nákladů na vízum v prospěch F. B. žalobcem (tedy pokud plnil žalobce za jiného a z jakého právního důvodu); nebylo ani prokázáno, že žalobce by vstoupil do práv na náhradu škody B. F.. O nákladech řízení rozhodl podle § 142 o. s. ř. a procesně úspěšně žalované přiznal právo na náhradu nákladů řízení s přihlédnutím ke 2 úkonům právní pomoci po 300 Kč.
6. Proti zamítavému výroku II. a závislému výroku o nákladech řízení III. podal žalobce včasné a přípustné odvolání. V něm vytýká soudu I. stupně nesprávná skutková zjištění a nesprávné právní posouzení věci. Dle odvolatele soud nepřihlédl ke skutečnosti, že letenka byla zaplacená z účtu žalovaného (správně zřejmě z účtu žalobce – poznámka odvolacího soudu) a že část refundovaných prostředků byla navrácena na účet; podle údajů o platebních transakcích byl smluvní stranou ve vztahu ke zprostředkovateli společnosti Kiwi.com žalobce. Žalobce dovozoval, že soud nesprávně vyložil obsah rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 28 Cdo 2519/2011, který podrobně citoval a nesprávně posoudil povahu opatření vydaných vládou se zřetelem na závěry Ústavního soudu vyjádřené v rozhodnutí Pl. ÚS 7/2020 a Pl. ÚS 8/20. Dle odvolatele soud I. stupně nesprávně vyložil dotčená ustanovení krizového zákona, nesprávně posoudil nedostatek aktivní legitimace

žalobce, nesprávně předpokládal existenci jakéhosi vztahu (dar nebo půjčka) mezi žalobcem a B. F., ačkoliv žádný takový vztah mezi těmito osobami neexistoval (sjednán písemně ani ústně), nemůže být proto správný závěr soudu I. stupně, že poškozeným je pouze „uživatel letenek“, a nikoliv „kupující“; v tomto směru žalobce uváděl paralely dle jeho názoru shodné se zrušením školního zájezdu či koupě dortu pro obdarovanou osobu, která z daru neměla žádný profit. Žalobce zdůraznil, že v uskutečnění cesty B. F. shledával svůj vlastní užitek a prospěch z vykonání dobré věci a splnění slibu vůči komunitě v Angole, které byl žalobce sám v letech 2017/2018 součástí. Navrhl napadený rozsudek zrušit.

7. Žalovaná ve svém vyjádření k odvolání žalobce navrhla rozsudek potvrdit jako věcně správný s ohledem na úplná skutková zjištění i správné právní posouzení věci. Žalovaná odkázala opětovně na svoji předchozí argumentaci týkající se povahy přijatých krizových opatření vydaných vládou ČR v době nouzového stavu, kdy ve smyslu rozhodnutí Ústavního soudu ČR sp. zn. Pl. ÚS 8/20 a Pl. ÚS 7/2020 nejsou a nemohou být krizová opatření (usnesení vlády ČR) opatřeními obecné povahy ani z formálního, ani z materiálního hlediska; tato opatření mají povahu jiného právního předpisu ve smyslu čl. 87 odst. 1 písm. b) Ústavy nebo § 64 odst. 2 zákona o Ústavním soudu. Žalovaná souhlasila s tím, že ustanovení § 36 krizového zákona nezakládá odpovědnost státu za škodu vzniklou samotným přijetím dotčených krizových opatření, taková opatření mají povahu obecně závazného právního aktu (právního předpisu), dopadají na neurčitý a individuálně neurčený okruh osob, kterým stanoví právní povinnosti, za normotvorbu stát nenesou v obecné rovině právní odpovědnost. Odpovědnost dle § 36 krizového zákona vychází z principu tzv. zvláštní oběti, kterou může být jedinec (případně více konkrétních jedinců) jehož právní statek je obětován ve prospěch většího celku, kdy ekonomickým smyslem této zvláštní oběti je prospěch každého z této zvláštní oběti, v důsledku toho má být přispěno na náhradu obětovaného statku (jedná se o krizová opatření individuální povahy) žalovaná zdůraznila, že český právní řád nezná obecně odpovědnost státu za škodu způsobenou účinky právních předpisů (jak vyplývá i ze skutkově obdobných případů, č. j. 4 C 50/2021-69 Obvodního soudu pro Prahu 7); odpovědnost státu nelze dovodit ani ze zákona 82/1998 Sb. Žalovaná se připojila i ke správnému závěru soudu I. stupně o nedostatku aktivní legitimace žalobce. Navrhla proto napadený rozsudek potvrdit.
8. Před rozhodnutím odvolacího soudu žalobce v doplňku odvolání uvedl, že odvolací soud by se měl zabývat i posouzením dopadu ustanovení § 36 odst. 1 (zřejmě krizového zákona – poznámka odvolacího soudu) z titulu tvrzené odpovědnosti státu za uzavření hranic a propadnutí letenek, zda se právě nejedná o „zvláštní oběť“ ve smyslu citovaného předpisu. Dle odvolatele měl soud rozhodovat i o oprávněnosti náhrady škody „za prostředky vynaložené za povinné testování“; zdůraznil, že význam psaných pravidel chápe i dítě hrající deskovou hru, za období těchto pravidel pokládá veřejně vyhlášený zákon, který omezuje práva občanů, dle jeho názoru by stát měl nést odpovědnost za legislativní činnost; v dalším odkazoval na škody způsobené cestovním kancelářím a pekařům v důsledku předpisů přijatých státem.
9. Odvolací soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání za postupu dle § 214 odst. 3 o. s. ř. a § 211 o. s. ř., kdy s tímto procesním postupem účastníci souhlasili. Poté přezkoumal napadený rozsudek včetně předcházejícího řízení podle § 212 a § 212a o. s. ř. pouze v odvoláním dotčeném rozsahu, tj. pouze ve vztahu k výroku o věci samé II. a závislému výroku III. o nákladech řízení, když výrok I. o částečném zastavení řízení nabyl samostatně právní moci a nebyl tak odvoláním dotčen.
10. Soud I. stupně si pro své rozhodnutí zajistil dostatečné skutkové podklady, pro stručnost a správnost těchto skutkových zjištění lze na tyto závěry soudu I. stupně uvedené v bodě 3. odůvodnění zcela odkázat.
11. Dostatečně zjištěný skutkový stav soudem I. stupně tak byl spolehlivým podkladem pro správné

právní posouzení věci, kdy se soud I. stupně komplexně zabýval uvedenou problematikou tvrzené náhrady škody a správně uzavřel, že žalobce se nedomáhá náhrady škody z titulu nesprávného úředního postupu či nezákonného rozhodnutí ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb.; stejně tak neshledal správně naplnění odpovědnostních předpokladů státu z titulu tvrzené odpovědnosti za přijetí legislativních předpisů dle zákona 89/2012 Sb., správně posuzoval předmětnou problematiku dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a změně některých zákonů (krizový zákon), kdy v poměrech konkrétní projednávané věci správně vyložil dotčená ustanovení tohoto předpisu; správně vycházel i z předmětu tohoto zákona vyplývajícího z ustanovení § 1, rovněž správně vyložil obsah ustanovení § 36, podle kterého stát poskytuje náhradu škody v příčinné souvislosti s krizovými opatřeními a cvičeními prováděnými dle tohoto zákona (za předpokladu, že se pro způsobení škody si poškozeným této odpovědnosti stát nezproští); rovněž správně hodnotil povahu usnesení vlády č. 194 o vyhlášení nouzového stavu ze dne 12. 3. 2020 (vyhlášeného na dobu 30 dnů a následně prodlouženého do 17. 5. 2020); tento výklad povahy právních předpisů soud I. stupně provedl správně, a to i s přihlédnutím ke konstantní judikatuře a zejména k nálezům Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 7/20 a Pl. ÚS 8/20; v tomto směru lze odkázat na výstižné, logické a přesvědčivé odůvodnění soudu I. stupně vyplývající z bodu 4. až 7. odůvodnění prvostupňového rozsudku, které vychází i ze smyslu čl. 87 odst. 1 písm. b) Ústavy a § 64 odst. 2 zákona o Ústavním soudu.

12. Shodně se soudem I. stupně odvolací soud uzavírá, že nebyly naplněny tvrzené odpovědnostní předpoklady za škodu, která měla vzniknout žalobci zakoupením letenky a poskytnutím prostředků na zaplacení víza pana B. F. – občana Angoly, který měl přicestovat do ČR (dle tvrzení žalobce), ačkoliv žalobcem zmiňované lety se týkaly přeletu mezi jinými státy a ani přílet nabyt avizován do ČR. S ohledem na nesplnění odpovědnostních předpokladů státu ve smyslu správného odůvodnění soudu I. stupně tak je zcela nadbytečná úvaha žalobce o tom, z jakého důvodu mu byla vrácena část refundace na jeho účet za nevyužité letenky, sama o sobě tato okolnost nemá vliv na závěr o nenaplnění odpovědnostních předpokladů státu za škodu tvrzenou žalobcem.
13. Jakýkoliv argumentační potenciál ve vztahu k projednávané věci nemají zcela nadbytečné obecné úvahy žalobce, které se týkají dle jeho názoru paralely mezi dodržováním pravidel dětmi při hraní deskových her a pravidel přijatých státem v rámci legislativního procesu; stejně tak jsou zcela teoretické a nadbytečné jeho úvahy o tvrzené odpovědnosti státu „za povinné testování osob, za škody způsobené cestovním kancelářím či pekařům“, tyto se zcela mýjí s předmětnou argumentací v tomto sporu, když konkrétní řízení v projednávané věci neslouží k zodpovězení teoretických dotazů žalobce na obecnou právní problematiku či na řešení jeho obecných teoretických úvah mimo rámec tohoto sporu; v tomto směru jsou zcela liché jeho úvahy týkající se nemožnosti poskytnout dar obdarované osobě a případného odškodnění dárce.
14. Odvolací soud se tak zcela připojuje k právnímu posouzení soudem I. stupně; rovněž odvolací soud neshledal, že by došlo v postupu soudu I. stupně k zatížení řízení jakoukoliv vadou, která by měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci tak, jak nesprávně namítá odvolatel. V rámci konkrétního požadavku na tvrzenou náhradu škody tak nemají místo ani subjektivní pocity žalobce, respektive odškodnitelnost těchto subjektivních pocitů žalobce, pokud nemohl vykonat dobrý skutek ve vztahu k třetí osobě mající záměr přicestovat do ČR z Angoly.
15. S ohledem na věcnou správnost napadeného rozsudku jej odvolací soud ve výrocích II. o věci samé a ve výroku o nákladech řízení III. jako věcně správně potvrdil, když soud I. stupně správně tyto náklady vypočetl se zřetelem k procesnímu neúspěchu žalobce a správně přiznal procesně úspěšné žalované odměnu za 2 úkony spočívající v písemném vyjádření a účasti u jednání.
16. Výrok o nákladech odvolacího řízení vychází z ustanovení § 224, § 211 a § 142 odst. 1 o. s. ř., kdy

se zřetelem k § 151 odst. 3 o. s. ř. a vyhlášce č. 254/2015 Sb. náleží za účelně vynaložený náklad v odvolacím řízení – vyjádření k odvolání paušální náhrada nákladů ve výši 300 Kč, tuto částku je povinen zaplatit procesně neúspěšný žalobce žalované v obecné třídní pariční lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **není** dovolání přípustné.

Praha 23. února 2022

JUDr. Jitka Denemarková v. r.
předsedkyně senátu